

**Εισαγωγική τοποθέτηση
του Προεδρεύοντος του Ευρωπαϊκού
Συμβουλίου Πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη
στην Τριμερή Κοινωνική Σύνοδο Κορυφής**

Βρυξέλλες, 20 Μαρτίου 2003

**Α. Εισαγωγική τοποθέτηση
του Προεδρεύοντος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην
Τριμερή Κοινωνική Σύνοδο Κορυφής**

**Κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής,
κυρία Επίτροπε, κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι των
Κοινωνικών Εταίρων,**

Σας καλωσορίζω στην πρώτη θεσμοθετημένη Τριμερή Κοινωνική Σύνοδο Κορυφής. Η σημερινή μας συνάντηση, αλλά και όσες θα επακολουθήσουν, εκτιμώ ότι θα δώσουν νέα ώθηση στην τόσο σημαντική διαδικασία του κοινωνικού διαλόγου στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με την επισημοποίηση της Τριμερούς Κοινωνικής Συνόδου Κορυφής

- θεσμοθετείται μια καλύτερη οργάνωση στον κοινωνικό διάλογο,
- αλλά και διαχέεται το μήνυμα στις κοινωνίες μας ότι η πολιτική ηγεσία της ΕΕ αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα του ρόλου των κοινωνικών εταίρων.

Πράγματι, στο παρελθόν, η συμβολή των κοινωνικών εταίρων υπήρξε καθοριστική σε πολλά ζητήματα, όπως για παράδειγμα, στις διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ή τη γονική άδεια. Το πεδίο συμβολής τους είναι ευρύ και εκτείνεται, πέραν της απασχόλησης και των εργασιακών

σχέσεων, σε θέματα εκπαίδευσης, δια-βίου μάθησης, νέων τεχνολογιών και επιχειρηματικότητας ή των επιπτώσεων της γήρανσης του ενεργού πληθυσμού.

Βέβαια, ο κοινωνικός διάλογος δεν καταλήγει πάντοτε σε συμφωνία. Αναφέρω ενδεικτικά το θέμα των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων μέσω γραφείων προσωρινής απασχόλησης. Η Ελληνική Προεδρία επιδιώκει μια γρήγορη λύση και σχετική Οδηγία ώστε να μην υπάρξει άλλη καθυστέρηση. Η οδηγία αυτή:

- θα επιδιώκει στη διευκόλυνση των επιχειρήσεων για την καλύτερη αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων,
- αλλά ταυτόχρονα θα στοχεύει και στην προστασία των εργαζομένων αυτής της κατηγορίας.

Κατανοούμε τους προβληματισμούς όσων αυτή τη στιγμή πιθανόν να μην επιθυμούν συγκεκριμένη οδηγία, γι' αυτό και εργαζόμαστε ώστε να βρεθεί λύση κοινής αποδοχής.

Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα, το οποίο θα πρέπει στο μέλλον να απασχολήσει και τους κοινωνικούς εταίρους, είναι το ζήτημα της μετανάστευσης. Μέχρι σήμερα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζουμε τη μετανάστευση κυρίως ως ζήτημα προστασίας των συνόρων μας. Δεν ξεκινήσαμε ποτέ μια συζήτηση εφ' όλης της ύλης, δηλαδή για την επίδραση της μετανάστευσης:

- στην οικονομία,
- την απασχόληση,
- την ανταγωνιστικότητα,
- την παραοικονομία,
- τη φορολογία,
- το συνταξιοδοτικό σύστημα,
- τις πολιτικές απέναντι στην κοινωνία, όπως την κατοικία, την υγεία, ή την εκπαίδευση
- την πολυπολιτισμικότητα των κοινωνιών μας
- ή την οικονομική μας πολιτική απέναντι σε τρίτες χώρες.

Είναι σημαντικό να αντιμετωπίσουμε το θέμα της μετανάστευσης στο σύνολό του. Δεν πρέπει να παραμείνει ένα ζήτημα ταμπού, για το οποίο δεν συζητούμε. Η μετανάστευση είναι ένα δύσκολο ζήτημα διότι διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες έχουν διαφορετικές εμπειρίες. Πρέπει όμως να ξεκινήσουμε τη συζήτηση και την ανάλυση.

Κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι των Κοινωνικών Εταίρων,

Η σημερινή οικονομική συγκυρία είναι εξαιρετικά δύσκολη τόσο στην Ευρώπη όσο και στις υπόλοιπες αναπτυσσόμενες χώρες, όπως οι ΗΠΑ ή η Ιαπωνία. Οι περισσότερες οικονομίες μαστίζονται από χαμηλούς

ρυθμούς ανάπτυξης, μηδενική αύξηση στην απασχόληση, αύξηση της ανεργίας, μείωση στα κέρδη των επιχειρήσεων. Οι εργαζόμενοι αισθάνονται ανασφαλείς για τη δουλειά τους και το οικονομικό τους μέλλον και οι επιχειρήσεις προβληματίζονται αν αξίζει να ξεκινήσουν νέες επενδύσεις.

Η τρέχουσα πολιτική συγκυρία με τον (επικείμενο) πόλεμο στο Ιράκ επιδεινώνει ακόμα περισσότερο την οικονομική κατάσταση. Ο πόλεμος αναμένεται να έχει περαιτέρω αρνητικές επιπτώσεις στις τιμές του πετρελαίου, στο διεθνές εμπόριο, την τουριστική κίνηση, την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και των επενδυτών.

Μέσα στη σημερινή διεθνή αβεβαιότητα, το αυριανό Εαρινό Συμβούλιο καλείται να δώσει ένα πειστικό μήνυμα ανάπτυξης και εμπιστοσύνης στις οικονομικές προοπτικές της Ευρώπης και στη δυνατότητά της να δημιουργεί ανάπτυξη, πλούτο και θέσεις εργασίας. Το Συμβούλιο θα τονίσει την προσήλωση στη συνεπή, αλλά και ρεαλιστική χρήση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Το σταθερό μακροοικονομικό πλαίσιο και η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα, αλλά και ποιότητα, των δημόσιων οικονομικών είναι το θεμέλιο της ανάπτυξης. Είναι και ο τρόπος αντιμετώπισης των επιπτώσεων της γήρανσης του πληθυσμού στην Ευρώπη στα συστήματα κοινωνικής προστασίας.

**Τι πιστεύουν οι κοινωνικοί εταίροι για την ανάγκη
προσήλωσης στο Σύμφωνο Σταθερότητας &
Ανάπτυξης;**

- Δίνει το Σύμφωνο αυτό την αναγκαία ευελιξία για να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες της σημερινής αρνητικής συγκυρίας, χωρίς να επηρεάζεται αρνητικά η μακροχρόνια μακροοικονομική σταθερότητα;
- Μπορούν οι κοινωνικοί εταίροι να συμβάλλουν στην ικανότητα της Ευρωπαϊκής Οικονομίας να αντιστέκεται τις περιόδους ύφεσης με ευέλικτα σχήματα συλλογικών διαπραγματεύσεων, που να λαμβάνουν υπόψη τους τον οικονομικό κύκλο;

Η κακή οικονομική συγκυρία τον τελευταίο ενάμισι χρόνο μας φαίνεται να μας έχει φέρει λίγο πίσω σε ορισμένους στόχους της Λισσαβώνας, κυρίως όσον αφορά στα ποσοστά απασχόλησης.

Τι πιστεύουν οι κοινωνικοί εταίροι γι' αυτό το ζήτημα;

- Θεωρούν ότι η καθυστέρηση στο ρυθμό δημιουργίας νέων ποιοτικών θέσεων εργασίας οφείλεται αποκλειστικά στην οικονομική ύφεση;
- ή μήπως και σε έλλειμμα εφαρμογής στις επιμέρους χώρες μας των απαιτούμενων

διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων; π.χ. για την κινητικότητα των εργαζομένων, για τη δια-βίου μάθηση, για την παροχή κινήτρων για την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, ή για την καταπολέμηση του αποκλεισμού και των διαφορών μεταξύ φύλων;

- **Μήπως η καθυστέρηση οφείλεται στην έλλειψη αποτελεσματικότητας των Ενεργών Πολιτικών Απασχόλησης;**
- **Πώς βλέπουν οι κοινωνικοί εταίροι την πρωτοβουλία για τη δημιουργία Ομάδας Εργασίας Υψηλού Επιπέδου για την προώθηση άμεσων μέτρων βελτίωσης της απασχόλησης;**
- **Πώς βλέπουν την προτεινόμενη αναθεωρημένη στρατηγική για την απασχόληση, που θα ισχύει για 3 χρόνια;**

Στο αυριανό Συμβούλιο θα τονίσουμε την ανάγκη μεταρρυθμίσεων στα συνταξιοδοτικά συστήματα, καθώς και στα συστήματα υγείας και μέριμνας για τους ηλικιωμένους.

- **Πώς βλέπουν οι κοινωνικοί εταίροι το δίλημμα μεταξύ βιωσιμότητας και επάρκειας των συνταξιοδοτικών συστημάτων;**

Η προώθηση της καινοτομίας είναι βασική προϋπόθεση για την αύξηση της παραγωγικότητας. Το **Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας** βοηθά σ' αυτή την κατεύθυνση και ως φαίνεται, αύριο αναμένεται να κλείσει μετά από έντονη προσπάθεια της Ελληνικής Προεδρίας. Αυτό όμως δεν αρκεί. Η Ευρώπη διαθέτει εξαιρετικής ποιότητας ερευνητικό δυναμικό, που πρέπει να αξιοποιηθεί.

Έχει αναφερθεί επανειλημμένα στο παρελθόν η ανάγκη επένδυσης στην έρευνα και την τεχνολογία. Μάλιστα έχουμε βάλει ως στόχο το ποσό της επένδυσης να φτάσει στο 3% του ΑΕΠ. Η Προεδρία προτείνει ότι ένας τρόπος να επιτευχθεί ο στόχος είναι **να διοχετευθούν κονδύλια από την Άμυνα**. Αντί να εισάγουμε αμυντική τεχνολογία από τις ΗΠΑ, είναι καλύτερο να παράγουμε τη δική μας τεχνολογία, η οποία εύκολα μεταπηδά στις πολιτικές χρήσεις.

- **Έχουν άποψη οι κοινωνικοί εταίροι γι' αυτό το ζήτημα;**

Η διασύνδεση της Ευρώπης και η περαιτέρω ενδυνάμωση της ενιαίας αγοράς μπορούν να τονώσουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και να εξασφαλίσουν σημαντικά πλεονεκτήματα για παραγωγούς και καταναλωτές. Ιδιαίτερα, μετά τη διεύρυνση της ΕΕ, τα

Διευρωπαϊκά Δίκτυα μεταφορών και ενέργειας και η χρηματοδότησή τους αποκτούν επείγουσα προτεραιότητα.

- Έχουν άποψη οι κοινωνικοί εταίροι για τα θέματα αυτά;

Αγαπητοί μου φίλοι,

Στο αυριανό Συμβούλιο, έχουμε την ευκαιρία για μια συνολική αποτίμηση της Στρατηγικής της Λισσαβώνας, 3 χρόνια μετά το ξεκίνημά της και στο ένα τρίτο περίπου της πορείας της έως το 2010. Ακόμη πιο σημαντικό, όμως, είναι να χαράξουμε με ακρίβεια και συνέπεια τη μελλοντική πορεία προς τους μακροπρόθεσμους στόχους μας.

Σας ευχαριστώ και περιμένω να ακούσω τις απόψεις σας.

(1080 λέξεις)

***Β. Σχόλια του Προεδρεύοντος
για το κλείσιμο του πρώτου μέρους***

Η ανταλλαγή των απόψεων μεταξύ μας υπήρξε ιδιαίτερα εποικοδομητική.

Έγινε φανερό πως όλοι συμφωνούμε στην ανάγκη της στενής συνεργασίας. Όλοι συμφωνούμε στην ανάγκη επίσπευσης των προσπαθειών μας για την επιτάχυνση της πορείας προς στόχους της Λισσαβόνας, παρά της σημερινές αντίξοες συνθήκες.

Η συμβολή της σημερινής μας Συνόδου στο αυριανό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα είναι σημαντική. Σκοπεύω να μεταφέρω τα βασικά σας μηνύματα στους συναδέλφους μου.

Μπορούμε τώρα να περάσουμε στο δεύτερο μέρος της συζήτησής μας.

(το προεδρείο αναλαμβάνει ο κ. Romano Prodi)